

نیجالی

سوال نمبر: 03

سچی سرفار دے باباں نوں مکھ رکھدے
سوئے ویر فائر و۔

پہلا تک :

سچی سرفار نوں ” حکیم عبدالاکرم ” نے لکھیا۔
ایہاں دے بقول

سچی سرفار نوں لکھدے آپ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم
دی خدمت و بیچ میں اک بندے نیاز نے فلسفہ
پیش کیتا اے۔ ایہاں بھلاں دوی و جہ نوس
پدرا باغ ای مہین لک کیتا اے۔

سچی سرفار اسلامی سیرت دی اک بہت وڈی کتاب اے۔
اس دے بیچ حکیم عبدالاکرم نے ساڈے نبی کریم
حضرت محمد صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ویاں نہ صرف خوبیاں بیان
کیتیاں اے بلکہ مختلف طرح دے اسلامی حوالیاں داوسی
ورتاؤ کیتا اے۔ ایہاں دے بقول اس کتاب و بیچ اسلامی
ادب دا ذکر کیتا اے تے نال ای شہرہ و رنگ نوں
وی پریش کیتا اے۔ ایہاں وی کتاب دے بیچ کدے
کدے خامیاں وی نظر آندیاں نیں تیں ایسہ کتاب
اسلامی ادب و بیچ سب نوں و جیا کتاب سمجھی جاندی
اے۔

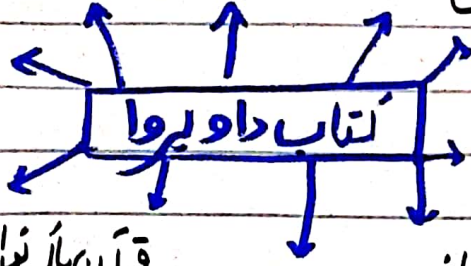
حکیم عبدالاکرم شہرہ و بیچ سرفار دا ویروا

حکیم عبدالاکرم نے سچی سرفار نوں لکھدے اسلامی ادب
دی نیجالی زبان و بیچ بنیاد رکھی اے۔

نکے نکلے عنوانات اختصاری لپندی اسلامی حوالیاں داورتاؤ

نبی نریم مہلی اللہ علیہ السلام
دیاں خوبیاں

آسان تے سادہ زبان

کتاب دے ماخذ

قرآن پاک نکلے استلاک کتاب دیاں کج خوبیاں

شعرا نکلے نقول کر لیز

پنجابی مثالیں داورتاؤ منظر نگاری

حکیم عبدالکریم عمر دی سبھی سرفار دے نکلے نکلے عنوانات،

حکیم عبدالکریم عمر تے اپنی کتاب سبھی سرفار و نکلے نکلے
عنوانات داورتاؤ کیتا اے جس دی وجہ نقول اک
علم بندہ وی اس نقول آسانی نال بتا کر لپندی اے کونہ
اون نقول اس دی آسانی نال سمجھ آ جاندی اے۔

سبھی سرفار و نکلے نکلے عنوانات داورتاؤ،

سبھی سرفار و نکلے نکلے عنوانات داورتاؤ
داورتاؤ کیتا اے نال ای بہت لے جوڑے حوالیاں
نقول وی کر لپندی اے۔ اس نکلے اسلامی ادب دی
ایہ کتاب پر بندہ بہت ای آسانی نال سمجھ
تے رطہ لپندی اے۔

سبھی سرفار دے ماخذ:

سبھی سرفار نقول نقول لپندی حکیم عبدالکریم عمر تے بہت
زیادہ کتاباں نقول نقول مدد لپندی اے۔ اس

در ماخذ و بعض مسلم ، صبح بخاری ،
ترمذی زیادہ مشہور ہیں۔

سبھی سرفاروخ قرآنی استدلال:

خلیم عبداللہ رحمہ فر نے سبھی سرفاروخ بہت ہی عمدہ
طریقے سے نال قرآن پاک کو استدلال کے ایساں
داور تافہ لکھا ہے۔

مثال دے طور سے ایساں نے واقعہ معراج دا ذکر کیا
اے نواس نال قرآن پاک دی آیت دے نال
بیان لکھا ہے۔

”یا اے اوہ ذات جس نے
اپنے بندے کو سیر کرانی لے ہے“

سبھی سرفاروخ خلیم عبداللہ رحمہ فر دا شعری حوالیاں توں
گزارت:

خلیم عبداللہ رحمہ فر نے سبھی سرفاروخ آسان تے سادہ زبان دا
ورتافہ لکھا ہے اے تے نال ای ایساں لے ایس
کتاب وچ شعری حوالیاں توں لکھا ہے۔
ایساں نے ایسی قول توں بڑے ای سادہ زبان وچ
ورتافہ لکھا ہے تے کسی وی خلو اے الے وی شعرا
ورتافہ لکھا ہے۔

سبھی سرفاروخ منظر نگاری دا ثبوت لکھا اے

اسلامی ادب دی ایس بہترین کتاب وچ خلیم عبداللہ
رحمہ فر نے منظر نگاری توں وی بڑے ای خوبصورت
طریقے نال بیان لکھا ہے۔ ایساں نے اسلام

قبول کرن توں بعد مسلماناں نے یوں وائے مظالم وی
 دے نیں کہ کس طرح کلفراں نے نیوے نیوے
 یوں وائے مسلماناں دے ظلم دے بیار ڈھا کے
 سن۔ مثال دے طور تے **حضرت خبیبؑ توں**
طرح زمین اتے گھسیا جاندا سی۔ انہی طرح ان
 بیور محالی **حضرت بلال حبشیؓ** تے **حضرت**
عمارؓ اتے یوں وائے مظالم دا وی ذکر کیتا
 اے۔

ج) سچی سرفاروخؑ آب صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم دی خوبیاں دے ذریعے سرابہ نگاری

حکیم علاء الدین غزنوی نے سچی سرفاروخؑ **حضرت محمد صلی اللہ**
علیہ وآلہ وسلم دی بہت زیادہ خوبیاں اتے انڈان
 سرابہ نگاری کیتی اے۔ ایہاں نے آب دیاں
 خوبیاں توہمت اچھے طرفہ نال پیش کیتا اے۔
 انہاں دے لفظوں آتے **وَرَقًا لَوْتِي** وی ایس دینا
 ایہاں بین جمیا اے **افء مکمل سن** تے دینا دی پیر
 برائی توں محفوظ بین نال ایہاں نے آب دے
 اچھے اخلاق دا وی بڑی خوبیاں دے نال
 ذکر کیتا اے۔

ج) حکیم علاء الدین غزنویؑ سچی سرفاروخؑ پنہاں مثالاں تے خوبیاں دا ورتاؤ

حکیم علاء الدین غزنوی نے سچی سرفاروخؑ پنہاں
 تے **خوبیاں دا وی بڑا کھی سوینا ورتاؤ کیتا**
 اے۔ ایہاں نے اسلامی قصاں توں بڑی ای خوبیاں
 نال ایس طرح بیان کیتا اے۔ ایہاں دے

بقول اسلامی ادب و صحیح بخاری زبان وی اے اچھا
 رکھدی ہے۔ مثال دے طرز سے خدوں **صلح خدیجہ**
 وی موقع سے **الوجہل نس** کے سے **آب صلی**
اللہ علیہ وسلم کوں آگے سن کے آگے سے فرمایا

” **الوجہل نس** ”

ب) **سچی سرفار و صحیح اختصار ہندی دا ذکر**

حکیم عبدالکریم عمر نے سچی سرفار لکھن لکھی بیت ای
 اختصار ہندی وی درتاؤ کیا ہے۔ انہاں نے بیت
 زیادہ عوڑے حوالیاں تے جملیاں توں ٹریئر کیا ہے تے
 ایس وجہ بیت ای اختصار دا شدت پیش کیا ہے۔

ب) **حکیم عبدالکریم عمر دی سچی سرفار دی کچھ فرمایاں :**

حکیم عبدالکریم عمر نے ایس کتاب وجہ لکھی کی جیلہ الے
 خاصیاں وی لکھیاں نیں مثال دے طور تے عنوان
 ” **مکہ دے درویش** ” دے تھلے **حضرت محمد**
صلی اللہ علیہ وسلم دیاں فرمایاں بیان کیاں نیں

آخر لائک

حکیم عبدالکریم عمر نے ایس کتاب
 لکھ کے اسلامی ادب توں اے اچھا مقام دینا ایسے انہاں
 نے ایس کتاب وجہ اسلام توں بیت خوبصورت انداز
 نال پیش کیا ہے۔

بقول ڈاکٹر اسلم رانا

” **عبدالکریم عمر نے ایس**

اس کتاب نوں لکھوے حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم
 نال عقیدت دا اظہار کیتا اے تے نال ای ایس
 نوں ایسے لبی صدقہ جاریہ وی بنا یا اے
 تے آن والی نسلاں واسطے ہدایت دا ذریعہ
 اے یہ

سوال نمبر: ۵۸

لوک گیتاں اے بھرواں لیکھو

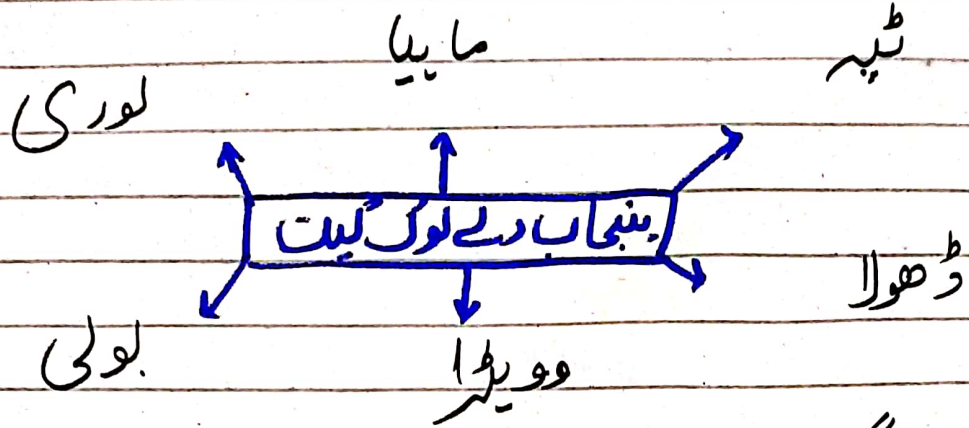
لوک گیتاں دا تعارف

د لوک گیتاں پنجاب دی دھرتی دی شان نیں
 لوک گیتاں نوں میرا دیونے گیتاں نیں جیہڑے
 اک نسل نوں دوسری نسل وچ منتقل ہوجن
 ایساں گیتاں دے وچ بیت ای فوہورنی دے
 نال پنجاب دی ثقافت دا اظہار کیتا گیا اے تے
 ایساں وچ پنجاب دی دھرتی اُتے رہن والے
 لوکاں دے رسم و رواج، ٹھکان پین دے طریقے،
 رہن سہن دے لانداز دے گیتے نیں۔ اس نوں علاوہ
 ایس وچ پنجاب دی دھرتی دے مختلف رسم و رواج وی
 دسین کیں نیں۔ لوک گیتاں دی وچ نوں پنجاب
 وچ رہن آئے لوک بھی ایسے دکھ درداں نوں اک
 دوجے نال کردے نیں۔

پنجاب دے لوک گیتاں

پنجاب دے لوک گیتاں نوں ایس دھرتی اے بیت وڈا
 مقام حاصل اے۔ ایس وچ ایساں دے

رسم و رواج داوسی بتا لکدا لے۔

لوک لیت : ٹپہ :

ٹپا لوک لیت دی اک
قسم اے جس دے وچ بڑی ای خولھو رہتی دے
نال پنجاب دی ثقافت نون بیان کیتا گیا اے۔
ٹپہ اوجھڑا دے جیڑی شادی بیاہ دے موقع اُتے
گائی جاندی اے۔

ٹپہ ٹپیاں دی دے واری
میں تری بھڑ شردی انہاں ٹپیاں توں نہ باری۔

ٹپہ ٹپیاں دی دے واری
اساں تو اڈی جاہ پتی
تو اڈی جاہ دانواد کوئی نا

لوک لیت : مایا :

مایا بنادی طور تے اک
لوک صنف اے ایس دے وچ غورتاں کمی شادی بیاہ
دے موقع اُتے بیادیاں گلن تریاں پتے نال
ای ایس وچ ایسے محبوب نال بیار داوسی

جانن یا ندیاں نیں - مایا لفظ "مایا" توں
لکھیا ایہہ جس توں مراد "حبیب ورفا" دس نیں

ۛ آجلیے کراچی توں
ماینے نیں میرا رشتہ دے دتا چاہی توں

ۛ سرٹے لال دوانے نیں سوٹے لال دوانے نیں
ساڈے ولیراں دے سعودی ٹرب بھٹکا لے نیں

ۛ گیلی لکر سوائے دی
بس وی کڑھی آوطن تو اڈے دی

ۛ لوک گیت : لوری

لوک گیت لوری توں
مراد اوجہ صرف ایہہ جس دے وقت ماں اٹھے بچے
توں بلان وقت یا غیر کسے وی توقع آتے
جیہ کراں لسی کسے طریقے دے بول بولدی آتے

ۛ اللہ داتا توں - والی توں
دیتا توں یا بی وی توں

ۛ اللہ کا توجی
پترے بوردے پیہ لئی توں
کھڈن والیاں یا جیہیں
کڈان والان توں

ایں دے ذریعے بچہ توں کھڈایاں وی جانوالے تے
اوجہ ایں صرف دے ذریعے بچے توں جیہاں جانوالے

ب) لوگ کیت : دوپٹا

دوپٹا اس صنف نون اٹھما جس دے وجہ دوائی
شعور بند کے نہیں تے اونیاں دے مو مہرے وی بندے
نیں۔ ایس دے وجہ بیلے مہرے وجہ ۱۳ ما تر تے
دوے حصہ وجہ اما اثر تے در میان وجہ مہر اسم بندا
اے۔ ایس دے وجہ وی کسی وی طرح دے
موضوعات نون وی لکھیا جاسدا اے

ے رنھی لکھی کھا کھڈا پانی پی
ونکو پرائی جو میٹری نہ تر سائیں نی

ے فرید اکلے مہڈے کڈرے فالاسر اولیں
گنا ویں بھرایں فالونک نہیں درویش

ب) لوگ کیت : لولی

لوگ کیت لولی میں
ہنجاں دے لوجوا نون دے حالات دے بارے وی
رہیاں لیا اے